

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz formułowania oceny.

Ocenę z religii ustalamy w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub, gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).
4. Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

Metody kontroli i ocen:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Ocenianie ma na celu:

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- b) motywowanie ucznia do dalszej pracy,

- c) pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- d) systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki; zakres ich materiału obejmujący nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów, a rodziców na ich zapotrzebowanie. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, ucieczki z lekcji itp.
2. Odpowiedzi ustne dotyczące materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
5. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
6. Zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela. Jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.
8. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
9. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
10. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
11. Inne działania wskazujące możliwość oceniania.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny częściowe.

Poprawianie:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

Klasyfikacja:

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji.

Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady:

Ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen częściowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przyjmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym.

Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworoczanej o jeden stopień.

Ustne uzasadnienie oceny semestralnej winno nastąpić na tydzień przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną i zostać przedstawione uczniowi.

Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu winna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na miesiąc przed klasyfikacją. Nauczyciel religii przedstawia możliwości poprawy oceny poprzez uzupełnienie niezbędnych wiadomości i umiejętności.

Uczeń ma prawo zwrócić się do dyrektora szkoły o umożliwienie podwyższenia proponowanej oceny końcoworocznej z zajęć religii, poprzez przystąpienie do egzaminu sprawdzającego.

Oceny częściowe, semestralne i końcoworocznej według skali:

- celujący (6),
- bardzo dobry (5),
- dobry (4),
- dostateczny (3),
- dopuszczający (2),
- niedostateczny (1).

Uwarunkowania uzyskania oceny **CELUJĄCEJ**

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
  - Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
  - Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
  - Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
  - Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
  - Angażuje się w prace pozalekcyjne np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp..
  - Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
  - Twórczo uczestniczy w życiu parafii np. należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach, itp.
  - Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
  - Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
  - Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.
- O ocenie celującej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Uwarunkowania uzyskania oceny **BARDZO DOBREJ**

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.

- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
  - Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
  - Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
  - Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
  - Cechuje go pełna znajomość pacierza.
  - Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
  - Aktywnie uczestniczy w religii.
  - Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
  - Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
  - Chętnie i systematycznie uczestniczy w życiu parafii.
  - Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
  - Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
  - Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.
- O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Uwarunkowania uzyskania oceny DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
  - Opanował materiał programowy z religii.
  - Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
  - Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
  - Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.
  - Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
  - Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
  - W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
  - Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
  - Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
  - Jest zainteresowany przedmiotem.
  - Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego.
  - Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
  - Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
  - Stara się być aktywnym podczas lekcji.
  - Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.
- O ocenie dobrej mogą przesądzić także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

Uwarunkowania uzyskania oceny DOSTATECZNEJ

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logicznie związki.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska

z pomocą nauczyciela.

- Przy pomocy nauczyciela potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych i teoretycznych.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Prezentuje słabą kondensację wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek, prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczą do pomyślnego dalszego uczenia się.

O ocenie dostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania danego ucznia.

Uwarunkowania uzyskania oceny DOPUSZCZAJĄCEJ

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
  - Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.
  - Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
  - Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
  - Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
  - Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
  - Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
  - Prowadzi zeszyt.
  - Ma problemy ze znajomością pacierza.
  - Wykazuje poprawny stosunek do religii.
  - Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.
- O ocenie dopuszczającej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
- Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcję religii.

O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.